

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadónivalai:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
filler.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Utazási kedvezmény és a vidéki kereskedelem.

A budapesti nemzetközi vásár reklámközleményei napok óta hirdetik, hogy a vásár gazdag szórakoztató, kereskedelmi kulturális és sportprogrammal várja a Budapestre önkéntes külföldi és vidéki közönséget. Tehát a vásárra önkéntes fog a közönség. Legáltalában is így gondolják Budapestben a nemzetközi vásárnak abban az irodájában, amelyben a kommunikációk szerkesztik és rendelik. Természetesen eszünk ágában sincs elgáncsolni a siker kivívásán fáradozókat. A nemzetközi vásárok hatásait és eredményeit illetőleg azonban különbözők a vélemények. Azok, akik a budapesti nemzetközi vásárokat rendezik, bizonyára meg vannak győződve róla, hogy az, amit csinálnak, jó üzlet. Még sok mindenkinek lehet ez a véleménye. Másrészt igazán nem tudjuk magyarázni, hogy pl. a Máv. félárú jegyet ad azoknak, akik elutaznak a nemzetközi vásárra, hogy széleskörű agilitással kapcsolódik be a vásár ünnepi hetébe a sport, hogy az utóbbi évek szerzeményeiből kiállítás rendez a Szépművészeti Múzeum. Az országos orvoskongresszus egészen más lapra tartozik. Az orvosok bizonyára a nemzetközi vásár terminusától függetlenül döntöttek a maguk terminusa mellett. De a vásár igazgatóságát ez természetesen nem érdekli és most több ezer vidéki orvost vár s az orvoskongresszust, mint az ünnepi hét egyik legkiemelkedőbb eseményét hirdeti.

A több ezer vidéki orvosnak a vásár ünnepi hetében való felzárkózása Budapestre valóban kiemelkedő eseménynek nézhet ki. Képzeld magad mindenki annak az orvosnak a helyébe, aki a kongresszusra felutazik. Hány orvos jön majd haza üres kézzel? Ki keztyűt vásárol, ki ridikült, ki cipőt, ki fehérműt, ki ékszer, ki ruhaneműt és ki könyvet, ki játékszer. Több ezer orvos. De sokan felutaznak hiszen van féljegy — a sportesemények kedvéért, sokan felutaznak, mert felhasználják azt az alkalmat, hogy féljegy van, ügyesbajos dolgaik elintézésére és persze olyanok is, akik a vásár kedvéért utaznak fel. Megőrténhetik tehát, hogy a több ezer orvos mellett több ezer másfoglalkozású vidéki jelenléte emeli majd a vásár fényét, forgalmát és sikerét és szegényíti és gyengíti a kulturális gócpontokká kiépülni akaró nagy vidéki városok kereskedelmét és iparát. Mert ha abból az alkalomból, hogy féljeggel lehet Budapestre utazni, tavaszi és nyári szükségleteinek csak egy részét száz és száz család fenntartó nem itthon szerzi be, mit fognak azok csinálni, akik Baján gyártják, vagy árusítják a ridikült, a keztyűt, a cipőt, a ruhát, a fehérműt, a butort, a könyvet, a játékszer és a konyhaberendezést? Miből fizeti a májusi házbért, az adót és a rezsit a bajai iparos, a bajai kereskedő s lehet-e számítani rá, hogy a munkanélküliek száma egyetlen em-

berrel is csökkenni fog akár a kereskedelemben, akár azokban az iparágakban, amelyeknek nincs összefüggésük az építkezéssel?

Félre ne értesenki ezeket a sorokat. Nem lázítunk Budapest ellen és nem sürgetünk várfalat se Budapest, se Baja közé. Nem hirdetjük a kulturális és nem hirdetjük a gazdasági elzárkózást vagy harcot. Szerény és csendes szavakkal fejlődésünk, inkább csak fennmaradásunk és reuzálásunk föltételeit tárjuk fel, védve gazdasági életünk utolsó órhelyeit a változatlanul melengetett, káros hatásait egyre

vészesebben érezhető centralizációval szemben. A bajai ipar és a bajai kereskedelem versenyképes árban, izlésben, minőségben, pontosságban, szállítási gyorsaságban és a kiszolgálás előzékenységében és figyelmességében. A legkevésbé, amivel ennek az iparnak és kereskedelemlnek valamennyien tartozunk, hogy szükségleteinket itthon szerezzük be.

A bajai Omke is foglalkozott az elmúlt évben avval a vidéki kereskedelemmel ténnet, hogy a vasut évente 8—10 alkalommal is ad 50 százalékos utazási kedvezményt, amivel Buda-

pestre csalogatja a szegény vidéki kereskedelem elől a vidéki vásárlót. Ezeknek az utazási kedvezményeknek a vidéki kereskedők nagy kárát látják. A vidéki kereskedő-szövetségek most egymásután tiltakoznak az utazási kedvezmények gyakori engedélyezése ellen s csatlakozásra hívják fel az ország összes kamaráit s kereskedelmi érdekképviselői szerveit. Így tehát rövidesen a bajai Omke is foglalkozni fog ezzel a vidéki kereskedelmet sorvasztó ténnettel.

„Óhajtom, hogy az új reál-gimnázium és cisztercita rendház építkezései lehető gyorsan induljanak meg,”

írja a vallás- és közoktatásügyi miniszter Baja város közönségéhez intézett leiratában.

Baja város kisgyűlése tegnap, pénteken délután három órakor rendes ülést tartott s utána egy órával később a törvényhatósági bizottság tartott rendkívüli közgyűlést. Ugy a kisgyűlésnek mint a közgyűlésnek azonos tárgysorozata volt s mindkettőn Bisztray-Balku Gyula főispán akadályoztatása miatt dr. Vojnics Ferenc polgármester elnökölt.

A kisgyűlésnek és a közgyűlésnek legfontosabb tárgya a vallás és közoktatásügyi miniszter leirata volt a bajai

reál-gimnázium és cisztercita rendház építései ügyében, amely csütörtökön délelőtt érkezeti meg s akkor azt dr. Vojnics Ferenc polgármester ismertette a pénzügyi bizottság és 16 meghívott bizottsági tag előtt.

A kisgyűlési ülésen Nagy András városi főmérnök ismertette Klebelsberg Kunó vallás és közoktatásügyi miniszter leiratát, amelyet alább nagy horderejére való tekintettel teljes egészében közlünk.

A kultuszminiszter leirata az új reál-gimnázium ügyében.

A bajai cisztercita rendi kath. reál-gimnázium és rendház építései ügyében Zircen 1929. augusztus hó 26-án megállapodás jött létre, melyhez Baja város közönsége 17 612 206—1929. ggy. számú határozatával hozzájárult. Ennek alapján — hangsúlyozva azt, hogy a rendi és a városi hozzájárulás beszámításával és az időközi kamatokkal együtt csak 1 500 000 pengő fog a fenti célra rendelkezésre állani s hogy ebből az összegből minden néven nevezendő költségek ki kell kerülnie — 5:0—40—37/1929. sz. a rendelkeztem a tervek és költségvetések elkészítése iránt.

Az 1930. január hó 16-án ide bemutatott tervek és költségvetések szerint azonban már magának a szorosabb értelemben vett építkezésnek költsége is lényegesen túllépi a megszabott s részemről tovább nem támogatható kereteket és a megállapodás szerint e keretek közt fedezendő többi költségek számára semmi födözet sem hagy fenn.

Ezért a tervek módosítását és a költségek csökkentését határoztam el és az idevonatkozólag tett városi javaslatokat elvileg helyeseknek találok.

A városnak kell vállalnia a hiteltülpés kockázatát.

Annak hangsúlyozása mellett, hogy a megszabott pénzügyi keretben az építkezést a magam részéről továbbra is melegen kívánom, a város által is ismételt szorgalmazott ügy érdekében nem látok más lehetőséget, mint azt, hogy Baja thjf. város az esetleges hi-

teltülpés kockázatát magára vállalja.

Amennyiben a város ezt a kockázatot vállalja, a törvényhatóság ilyen értelemben és az alábbiakra is vonatkozó jogerős elhatározásának feltételezése mellett a következőleg rendelkezem:

Az építései szerepének betöltésével megfizom Baja város polgármesterét, aki e megbízásom alapján eddig tett rendelkezések és megállapodások lehető figyelembevételével, de a rendelkezésre álló hitelkeretek között Baja thjf. város anyagi kezesége mellett teljes hatáskörben járt el.

Hangsúlyozom, hogy a polgármester eljárásáért Baja thjf. város teljes anyagi felelősséget vállal s ezért a polgármester az utalványozásokat a városi számvétség segédlete és ellenőrzése mellett a fennálló szabályok szerint teljesíti.

Az építkezés ellenőrzése az én feladatam marad, melyet általában a bajai m. kir. Államépítészeti hivatal utján fogok ellátni.

A hitelkeretek betartása érdekében felhatalmazom a polgármestert, hogy a terveket 32 000 m²-ig csökkenthesse, az építkezés m²-ti költségeit pedig 39 P-ig korlátozhasssa. A tényleges korlátozás azonban csak a hitelkeretek okszerű betartásának mértékéig terjedhet; az érdekeltek meghallgatandók; netáni vitás kérdésekben döntésem kikérendő.

A zirci megállapodásban 1 500 000 P-ben meghatározott hitel a következőképp bocsátatik rendelkezésre:

a) A város hozzájárulása 450 000

pengő. Ebből az összegből köteles volt a város 225 000 pengőt 1930. január hó 1-től az építkezés javára biztosítani és kamatoztatni. A hozzájárulás második felét köteles lesz 1931. január 1-én teljes összegében rendelkezésre bocsátani és az építkezésre netán azonnal fel nem használt részében az építkezési alap javára kamatoztatni.

b) A zirci rend hozzájárulása 100 000 P. Ebből a hozzájárulásból a rend 50 000 P-t 1930. január 1-e óta a saját kezelésében a várossal egyező mértékben kamatoztat. Ezt az összeget és kamatait a Rend felhívásomra a városhoz átutalja úgy, amint azt a polgármester az építkezés érdekében átutaltatni kívánja. A hozzájárulás második felét a városéhoz hasonlóan 1931. évi január hó 1-én kell az építkezési alap javára a városi pénztárba átutalni.

c) A beruházási alaphoz általam még 1928. augusztus havában folyosított 250 000 P Baja város betétei közt kamatozik. Az ezen alaphoz történt egy utalványozás leszámításával itt 1929. december 31-i értékkel kb. 270 000 P áll rendelkezésre.

d) A katolikus kölcsönből 335 000 P ez építkezés számára a Pesti Hazai Első Takarékpénztár letétjében külön kamatozik s e betét — ha a város a hiteltülpési kockázatot elvállalta — a c) alatti összeghez fogom csatoltatni.

e) Az 1 500 000 P-ből még hiányzó összeget, legfeljebb 250 000 P-t, igyekezni fogok az 1931—32. évi állami költségvetésbe beállítani és ennek hatálybalépése után — amint a pénzt a m. kir. pénzügyminiszter ur rendelkezésemre bocsátja — a városnak ki fogom utalványozni.

Mi van meg az építési költségből.

Eszerint tehát a fentiek értelmében jelenleg rendelkezésre áll:

Baja város	225 000 P-je
a Rend	50 000 „
az államségély	250 000 „
valamint a kat. kölcsönből	335 000 P
azaz összesen	860 000 P

és az időközi kamatok.

Gyümölcsfavédelmi szerek tavaszi védekezéshez:

Almola, gyümölcsfacarbolineum, Avenarius, Dendrin-vértelűkártrány, Novenda, Enda, Sulfarol hernyóenyv, Solbar, Vetőmagpácok, Porzol, Tillantin, Arzopác stb. gyári áron beszerezhetők a bácsmezei főraktárban

Városi Drogériában, Baja. Vörösmarty Mihály utca 1. — Telefon 350.

Friss édes fajgyümölcs

Ifj. Cserba György, Özv. Henerary Antalné és Fia, Klein és Strahl cégeknél

1 kg. vérnarancs 56 fillér.

Továbbá 1931 január elsején esedékes lesz:

a város által fizetendő	225 000 P
a Rend „ „	50 000 P
azaz összesen	275 000 P

és az időközi kamatok.

Végül pedig, amennyiben a törvényhozás és a pénzügyminiszter ur a fenti e) pontban említett összeget rendelkezésre fogja bocsátani, az 1931-32. költségvetési év folyamán az építkezések céljaira ez az összeg is ki fog utaltatni.

Megjegyzendő, hogy a zirci megállapodás szerint az előirányzott 1 millió 500 000 P-ből még mindig hiányzik körülbelül 115.000 P, mely összeg a különböző tényezők által rendelkezésre bocsátandó hozzájárulások kamataiban nyeri fedezetét. Tekintettel arra, hogy az államkincstár részéről a fentemlített 250.000 P újabb hozzájáruláson túl további segílyre semmi szín alatt számítani nem lehet, a kamatozás címén remélt 115.000 P ezen a címen feltétlenül elérendő. Ezért, az egyenlő elbírás elvével fogva, miként az államkincstártól rendelkezésre bocsátott 250.000 P máris 1928 július óta, a katolikus kölcsönből e célra szánt 335.000 P pedig 1929 október 1-ső óta kamatozik, szükséges, hogy az egyéb tényezők, úgy mint a város és a Rend hozzájárulásai is úgy tekintessenek, mintha ezek már legalább is 1929 október 1 óta a szóban lévő célra kamatoznának, vagyis az említett érdekeltek hozzájárulásuk után 1929 október 1-től visszamenőleg is tartoznak kamatot fizetni.

Ismélem, hogy a fenti részletezés szerint rendelkezésre álló és számításba vehető hitelekkel fedezendő az építkezés körül felmerülő összes költségek is, nevezetesen a tervező és művezető-építési tiszteletdíj kb. 70.000 P-ig, a reálgyimnázium butor és tanszerbeli felszerelése kb. 70.000 P összegben; az átírási költségek, a telekredezés, munkapótdíjak és költségek fedezésére a fennálló fedezet terhére és keretén belül legfeljebb 20000 P erejéig hitel biztosítható.

A bajai építőipar vállalkozói előnyét biztosítják.

Hozzájárulok ahhoz, hogy a polgármester a munkák kiadásánál a 12.106 1927. kgy. 1928. számú határozat bevezetése 3. bekezdésének 4. pontja, illetve a 8043-56-1929. kgy. számú határozat 5. pontja értelmében, a Községi Szab. keretein belül egyenlő egyéb feltételek fennforgása esetén a bajai vállalkozókat, iparosokat és munkásokat lehető előnyben részesítse s ennek érdekében a Községi Szabályzat lehetőségeit felhasználja. Mindezek azonban nem eshetnek sem az anyagok költségének, sem a munkák kiírás szerint megkivánt jóságának rovására s ezért, ha a polgármester a tervező építész javaslatából eltérően határozna, a város — ép úgy, mint az esetleges hiteltulépésért — anyagi szavatossággal tartozik.

Általában az építkezés lebonyolításánál a Községi Szabályzat rendelkezései a legszigorúbban figyelembe veendőek.

Óhajtom, hogy az építkezések lehető gyorsan induljanak meg, úgy azonban, hogy ezeknek útjében mindig a tényleg rendelkezésre álló födözethez igazodjunk, nehogy fedezeti nehézségek álljanak elő.

A polgármester az építkezés befejezésével köteles lesz szabályszerű, részletes, minden irattal és okmánnyal felszerelt s a városi számvevőség által felülvizsgált végelszámolást hozzájárulással, nélkül bementetni. A város vállalandó kötelezettségeitől a végelszámolás elfogadásával mentesül. Nincs észrevételem az ellen, hogy a

város a leiratot először csak elvben tárgyalja és végleges kötelezettséget csak akkor vállaljon, ha a polgármester által megartott versenytárgyalások után kockázatát és kötelezettségét illetően közelebbről tájékozódhatott.

E leiratot külön tárgyalás alá veendő és annak eredménye hozzám soronkívül bemutatandó.

Végül értesitem a tek. Közönséget, hogy a jelen leiratot másolatát a zirci apát urnak és dr. Kotsis Iván műegyetemi tanár tervező építésznek egyidejűleg megküldöttem, akiktől a fentiekhez való hozzájárulásra vonatkozó elhatározásuk mielőbbi közlését kértem.

Budapest, 1930. március 28-ikán.

Gróf Klebelsberg Kunó
kultuszminiszter.

A vezetőség javaslata.

A kultuszminiszter leiratára a városi vezetőség a következő javaslatot terjesztette elő a kisgyűlés, illetve a közgyűlés plenuma elé:

Baja város közönsége a gimnázium építése ügyében kelt előbbi felirataiban és határozataiban részletesen és ismételtel megjelölte azokat az okokat, amelyek alapján az építkezést kérte, majd azok érdekében az építkezéshez anyagi támogatással is hozzájárult.

Első oka: a tanításnak s a tanulóifjúságnak nyomós érdeke volt. Illetékes megállapítást nyert, hogy a gimnázium jelenlegi épülete nagyon szűk és több vonatkozásban a reálgyimnázium számára teljesen alkalmatlan.

Második oka: a Baján jubiláló érdemes ciszterci rend iránti mélyen átérzett tiszteletnek és őszinte elismerésnek méltó kifejezésre juttatása. A város örült, hogy a kultuszminiszter ur rendelkezéséből a rendnek kiváló munkásságot kifejtő tagjai is, a jelenlegi nagyon avult s részben egészségtelen rendház helyett új és elhelyezésében is jobb otthonhoz jutnak s ezt a maga részéről is szívesen tette lehetővé.

Harmadik oka: a folyton súlyosbodó gazdasági helyzet s ezen helyzetben azon kötelességének felismerése, hogy a munkanélküliség anyagi erejének megfeszítésével is a lehetőségig enyhítsen.

Ezeket a súlyos és az előző határozatokban és felterjesztésekben részletesen kifejtett okokat tartja szem előtt a törvényhatósági bizottság most is, amikor a zirci megállapodásnak részbeni megváltoztatását jelentő fenti miniszteri leiratot tárgyalás alá véve, ahhoz elvileg teljes egészében, az alábbiaknak kiemelésével, hozzájárul:

1. Kifejezetten tudomásul veszi a törvényhatósági bizottság,

a) hogy a kultuszminiszter ur az építendő szerepének betöltésével megbizsa a város polgármesterét, aki ezen megbízás alapján, az eddig tett rendelkezések és megállapodások lehető figyelembevételével, de a rendelkezésre álló hitelkeretek közt, a város anyagi kezessége mellett, teljes hatáskörben jár el;

b) hogy a hitelkeretek betarthatása érdekében felhatalmazza a polgármestert a terveknek 32 000 m³ ig való csökkentésére, az építkezés m³-kénti költségeinek pedig 39 pengőig való korlátozására. A tényleges korlátozás azonban csak a hitelkeretek okszerű betartásának mértékéig terjedhet; az érdekeltek meghallgatandók; netáni vitás kérdésekben a kultuszminiszter ur dönt.

A th. bizottság felhívja a polgármestert, hogy ezen megbízást fogadja el s a maga részéről pedig kijelenti, hogy az 1.500.000 pengőben meghatározott összköltséget meghaladó azon hiteltulépésekért, amelyekért a felelős-

Ha elegánsan akar öltözködni, ne pocsékolja pénzét holmi tömegcikkre, hanem keresse fel HORVÁTH KÁROLY mértékszabóságát,

ahol a legújabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyök.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó
Baja, Arany János-u. 6. — Az új postával szemben.

ség a polgármestert terhel, a megbízó kultuszminiszter ural szemben a teljes kockázatot és az anyagi felelősséget vállalja.

Utastija a th. bizottság a városi mérnöki hivatal, számvevőséget és a t. főügyészt, hogy a megbízott polgármesternek az építendő tisztségének betöltésében álljanak rendelkezésére s a fenti miniszteri leirat és a fennálló szabályok szerint járjanak el.

2. A zirci megállapodás 8. pontja a város anyagi hozzájárulását az előbbi elhatározáshoz képest változatlanul 450 000 pengőben állapította meg s egyúttal akként rendelkezett, hogy az összegnek fele, (225 000 P) 1929. év végével az építési alapba befizetessék, a második fele pedig az építkezés előrehaladásához képest folyósíttassék. A város tudomásul veszi és elfogadja a fizetési határidők újabb, pontos megállapítását és anyagi hozzájárulásának emeléséért az építési alap javára megszavazza s az alapba befizeti azt a cca 26 000 pengőit kitevő kamattöbbletet is, amely ezen határozatának erejénél fogva az egész 450 000 pengő hozzájárulás után 1929. évi október hó 1-től fogva az építési alapot illeti.

A kamatok 1930. december 1-ig terjedő fizetésére az 1930. évi költségvetés VIII. csoport 2. címe már kijelöltetett, a további kamatok fedezetéről pedig a jövő évi költségvetésekben történjék gondoskodás. A kamatfizetés mértéke az a kamatláb, amelyet az illető időre a város pénzügyintézetei a városi betétek után fizetnek.

3. A város a többi hozzájárulásokra vonatkozó miniszteri megállapodásokat tudomásul veszi s ezekkel az 1 millió 500 000 pengőben meghatározott összköltséget, — a miniszteri rendelkezések szerint — fedezettnek tekinti. A fizetések elmaradása, vagy késedelme a várost természetesen semmi vonatkozásban sem terhelheti s a város reményli, hogy a kultuszminiszter ur által az 1931-32. költségvetési évben folyósítandó 250.000 pengő gyorsan fog kifizetésre kerülni. Ennek lehető biztosítását a város az építkezés késedelmének kívánatos csökkentése érdekében a kultuszminiszter uraltól már ez alkalommal bizalommal kéri.

4. A miniszter ur rendelkezése szerint az 1.500.000 pengőben meghatározott hitelkeretben 115.000 pengőnek az érdekeltek által a meghatározott időben és mértékben rendelkezésre bocsajjtandó hozzájárulások kamataiból kell fedeződni. Hogy a kamatoztatás az építkezést ne késleltesse, a th. bizottság nem emel kifogást az ellen, ha a már rendelkezésre álló és még rendelkezésre bocsajjtandó pénzüsségeket a polgármester a városi betétektől elkülönítetten kellő garanciát nyújtó pénzügyintézeteknél kedvezőbb feltételek mellett kamatoztatja.

5. Külön is tudomásul veszi a th. bizottság, hogy a bajai vállalkozók, iparosok és munkások lehető előnyben részesítése a Községi Szabályzat keretein belül, egyenlő egyéb feltételek fennforgása esetén engedélyezve van és hogy, ha ennek érdekében a polgármester a tervező-építész-javaslatától eltérően határozna, — a város az anya-

gok előirt minőségéért s a munkáknak a kiírás szerint jóságáért — ép úgy, mint a hiteltulépésért, — anyagi szavatossággal tartozik.

6. A közszállítási szabályzat pontos betartására egyébként a th. bizottság is sulyt helyez Tekintettel azonban arra, hogy a Kotsis-féle tervek a rendelkezésre álló hitelkeretekben belüli tervező számítása szerint sem vihető ki s mert az 1.500.000 pengő sem áll még teljesen rendelkezésre, (85.000) (1929. B.M. 10 §.) s a miniszter ur rendelkezése szerint az építkezés útjében mindig a tényleg rendelkezésre álló födözethez igazítandó: ezekre való tekintettel a Községi Szabályzatnál némi kényszerű eltérés elkerülhetetlen. Különösen utalunk a 88.500/B.M. 1929 13. §-ának b) 1. pont második bekezdésére s arra, hogy az odaítélésre vonatkozó rendelkezések, a fizetések kényszerű részbeni eltolódása miatt nem mindenben tarthatók be.

7. A törvényhatósági bizottság tud a polgármester 1930. március 19-iki felterjesztéséről és annak mellékletéről. Az ezekben foglaltakat maga is tudomásul vette s a leiratban nem érintett részben tudomásul vettek tekint.

8. A törvényhatósági bizottság ezen határozata egyenlőre csak elvi értékkel bír. Végleges kötelezettséget csak akkor vállal, ha a polgármester által megartandó versenytárgyalások után a kockázatát és kötelezettséget illetőleg közelebbről tájékozódhatott.

Felhívja a polgármestert, hogy a nyert megbízás alapján a versenytárgyalások kiírása iránt haladék nélkül intézkedjék s annak eredményét végleges állásfoglalás végett ide is soronkívül jelentse.

9. Ezt jóváhagyás végett a m. kir. belügyminiszter urhoz felterjeszteni rendeli s a th. bizottság külön is kéri a belügyminiszter urat, hogy ezen elvi határozathoz való előzetes hozzájárulást megadni méltóztassék.

10. A törvényhatósági bizottság jólésen látta a leiratból gróf Klebelsberg Kunó vallás és közoktatásügyi miniszter ur d'excelenciájának a város kulturális fejlődése mellett közzgazdaságára is jótékony hatást gyakorló ezen építkezés iránt tanusított változatlan jóindulatát s ezzel szemben szívesen üjítja meg hálás köszönetét.

Baján, a törvényhatósági bizottságnak 1930. április hó 4-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

A városi közgyűlésen többen hozzászóltak. A közgyűlés lefolyásának ezen részéről legközelebbi lapszámunkban közlünk tudósítást.

(Folytatjuk.)

HORTOBÁGYI JUHTURÓ
mindenütt kapható! Termelő

Orsz. Magy.

TEJSZÖVETKEZETI KÖZPONT
Budapest, Horthy Miklós-ut 119-121.

"BIBER" SZIGETEL
 PORSZARAZ LAKASOKA.
 HELYSÉGENET TEREMI
 FEHÉR SZAGTALAN MINŐSÉGBEN
 IS GYÁRTJUK EZ "BIBER" SZIGETEL
 Vizonteladónknál mindenütt kapható
 "Biber"-művek, kátrányipari rt., Bpest, Jókai-tér 8.

A megyei kisgyűlés tárgysorozata.

Bács-Bodrog vármezei törvényhatósági kisgyűlése április 7-én hétfőn reggel 8 órakor tartja rendes havi ülését, amelynek 29 pontos tárgysorozatából közöljük a következő fontosabb tárgyakat:

Csaszcher Antal és Vincze György felelőssége Csikeria község 1930. évi virilis névjegyzékének megállapítása tárgyában hozott határozat ellen. Borota község határozata kölcsön felvétele tárgyában. Nagybaracska határozata a jegyzői árva-házi alapítvány rendezése tárgyában. Bácsbokod község határozata párbér leírása tárgyában. Csikeria község határozata iskolaépítéshez szükséges telek vétele tárgyában. Tompa község határozata irógép beszerzése tárgyában. Csikeria község határozata a község háza és jegyzői lak telkének körülkerítése és a község háza telek egy részének a vezető-jegyző részére leendő átengedése tárgyában. Özv. Salapáthy Kálmánné kérvénye özevgyi nyugdíjának megállapítása és folyósítása iránt. Kovács Loránt borotái magánállatorvos oklevelének meghirdetése.

**Üzen a föld:
zsendül a vetés.**

A városi közigazgatási bizottsági ülésen a mezőgazdasági helyzetről Scharpf Elek gazd. felügyelő a következőket jelentette:

Az őszi gabonavetések jól teleltek, fagykárokok nincsenek, fejlődésük megindult. A tavaszi gabonavetések részben már kikelték, míg a késeiek kelőfélben vannak. A kapásnövények alá a talaj előkészítő munkák minden fennakadás nélkül folynak és a gazdák azok vetését megkezdték. A gyümölcsfák ápolása folyamatban van és az egyes gazdáknál sok kivánnivalót hagy. A szőlőket kitakarták, a tavaszi munkálatokat megkezdtek és a téli tagy a szőlőkben nem okozott kárt. A takarmányfélék jól átteleltek, már kiszáradtak, ugyisintén a rétek és legelők is, amelyek ezidén nem állanak víz alatt. A takarmánykészlet az új termésig elegendőnek ígérkezik. A mezőgazdasági munkások munkakálma napról napra jobb lesz és a munkabérvizonyok kielégítőek.

Műsoros szövetkezeti előadás a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezeténél.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete Baján április hó 6-án, vasárnap délután 5 órakor a Központi-szálloda színháztermében vetített képműsoros szövetkezeti előadást tart.

Ezen az előadáson vetített képekkel egy a hazai, mint a külföldi szövetkezeti intézmények is bemutatásra kerülnek s az előadás keretében hangversenyszám is lesz, amelyet Lányi Margit operaénekesnő fog előadni, aki az elmúlt évben tette le operaénekesnői vizsgáját és akit tavaly a budapesti Vigadóban megtartott "Tehetségvédelmi Hangversenyen" nagy sikerrel szerepeltettek. Lányi Margit énekszámait Horváth Matyó urleány kíséri zongorán.

Értesülésünk szerint erre az előadásra szóló meghívók szétküldése már befejeződött, a meghívó egyúttal belépőjegyül is szolgál, mert külön belépődíj nincs.

A szövetkezet vezetősége ebből az alkalomból a bajai árudájában akciós árusítást is rendez.

Eme előadás iránt Baján nagy érdeklődés mutatkozik, amit természetesen is tartunk, mert a szövetkezet Budapestben megtartott előadásain is mindenkor sok százszámu hallgatóság jelent meg. A műsor a következő:

1. Elnöki megnyitó. Tartja: Amler Antal ny. tanítóképezdei főigazgató. 2. Szövetkezeti vetített képműsor. Tartja Dr. Pártos Szilárd főszervező. 3. Hangversenyszám. Énekel Lányi Margit operaénekesnő. Előadásra kerül: Puccini: Pillangókisasszony nagy ária. Dr. Róth: Te szép tavaszi dal. Kacsóh: Rákóczi megtérése. 4. A kertületi választmány megalakítása s a helybeli közszolgálati alkalmazottak beválasztása. 5. A bajai fiókáruda ügyeinek megbeszélése. Előadó: Dr. Borbás Gáspár ügyvezető igazgató. Belépődíj nincs.

Nem drágulnak a telefondíjak.

Április 3-án nagy ankét volt a kereskedelemügyi minisztériumban a telefondíjak körül tervezett reformok ügyében. Drágításról — legalább is olyan mértékben és formában, mint attól tartanak — nem lehet szó.

A vidéki telefonoknál bevezetik a budapesti rendszert, vagyis a beszélgetéskénti díjazást. Ezzel szemben nem jelentéktelen mértékben mérsékelik a belföldi interurbánteleszón díjakat. Értesülésünk szerint nincs szó arról, hogy a postavezérgazgatóság emelni szándékozik a telefondíjakat és a beszélgetési díjakat.

Kedden lesz a Tarnay „Magyar dalest.”

A Liszt Ferenc-Kör keddi esti legkedvesebb hangversenyére, amely iránt már előre oly nagyfokú az érdeklődés, hogy „telj” házat jelent, a jegyek árusítása hétfőn reggel 9 órakor kezdődik dr. Geiringer János győgyosztárában. (Erzsébet kir.-né u., telefon 122.) Arról értesültünk, hogy a gyönyörű műsoron kívül a művészek egész csokora való irredenta-dalt is fognak énekelni ráadásul Várnay dalköltészetének gazdag kincsesházából, ami az est iránti érdeklődést csak még fokozni fogja, ha ez még lehetséges.

Tul van már a személyváltozással járó zökkenőn a városi árvaszék.

A gyámügyi közigazgatás márciusi s negyedévi állapotáról s ügyforgalmáról dr. Kocsis János tanácsnok ezeket terjesztette elő:

A múlt évről maradt 122, az első negyedben volt 593 ügydarab, összesen 715, amiből elintézetést nyert 544, folyamatban van 171.

Amennyiben a múlt évben történt személyváltozás folytán előállott hátralék most már feldolgoztván, a folyó évi ügyintézetést nem fogja továbbra is hátráltatni, az ügyek intézése a meg kívánt tempóban fog haladni s csupán a tárgyalás alatt álló, vagy határidős ügydarabokat nem fejezik be e hó végével.

A gyámhatóság 2206 kiskorut tart nyilván, akik közül vagyonos félárva 920, vagyontalan félárva 1118, szülőltelen vagyontalan árva 112. A gondnokoltak száma 90, ebből vagyonos 42, vagyontalan 48. Számadásra köteles gondnok van 10, számadását benyújtotta 1, míg a többi felhívták erre.

A pécsi állami gyermekmenhely a bajai telepre kihelyezett 101 gyermeket, ebből bajai 5, akik egy éven aluliak: az egy éven felüli bajai gyermekeket vidéken kell elhelyezni.

A hadiárva létszáma 312, ezek közül 16 éven aluli szülőltelen hadiárva 39, félárva 91.

Kora tavasztól késő őszig
 uccán, ottban, kortban, sportban
 hordjon Ön is

Dorco cipőt

Kapható szürke, fehér és fekete színben, vörös gumitalppal, gumiköréggel

Gyermekneknek 22-27 nagyság P 3-25	Lányoknak 28-34 nagyság P 3-45	Nőknek 35-41 nagyság P 4-	Férfiaknak 42-46 nagyság P 4-55
---	---	--	--

A Dorco-cipő kitűnő és tartós anyagokból készül, rendkívül ocsó és mindenki hordja, mert **kényelmes és egészséges.**
 Csak Dorco védjeggyel a talpán valódi!

Elsőrangusítják a bácsalmás-halasi vicinális vasuti vonalat.

Az állam évi 15.000 pengő segélyt ad a város 18 km-nyi utvonalának kiépítéséhez, amíg az teljesen kiépül.

Baja városi közúti és vasúti közlekedési ügyeiről Bence Béla műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke azt jelentette, hogy a vaskuti és bátmonostori utak türethető állapotban vannak, homokolásuk megkezdődött, a csávolyi utszakason a járóművek már az alapkővezeten közlekednek. Ezen utak helyreállításához a kereskedelemügyi miniszter évi 15.000 pengővel járul hozzá mindaddig, amíg a 18 km. utvonal kiépítésének költségei fedezve nem lesznek.

A közúti költségvetés jóváhagyása után remélhetőleg abban a helyzetben lesz a város, hogy kölcsön felvételével a három ut közül legalább a csávolyi utszakasz helyreállítását még az idei évben eszközöltetni fogja.

Az államépítészeti hivatal úgy értesül, hogy a bácsalmás-kiskunhalasi vasútvonal aléptípusú is elsőrangúvá építetik át s így remélhető, hogy a közel jövőben mindkét irányban a Budapest felé való közlekedés jelentősen javulni fog.

Az idén az év első negyedében

több adót fizetett be Baja város lakossága és mégis közel 60.000 pengővel több az adóhátralék.

A márciusi adózásról szóló jelentést új ember: a bajai pénzügyigazgatóság kirendeltség vezetésével ideiglenesen megbízott Halmai József pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató helyettes terjesztette elő, akinek ez volt az első referenciája az illusztris bizottság ülésén.

Bejelentette, hogy Major József mintan pénzügyigazgató szabadságon van s így neki jutott a feladat: a kincstári bevételekről számot adni.

A múlt évi hátralék 564,946.90 P. az idei előírás 1,022,332.89 P, a kettő együtt 1,587,279.79 P. A szaporodás 915 P, e törlesztés 26,516 pengő s így a helyesbített tartozás 1,569,919 pengő.

Erre befizettek februárban 141,269, márciusban 18,915 pengőt, összesen 160,184 pengőt. A múlt év hasonló időszakig 176,844 pengőt fizettek le. A hátralék most 1,386,635 pengő, míg a múlt év hasonló időpontjában a hátralék csak 1,328,000 pengő volt, vagyis az idén közel 60000 pengővel több a hátralék, noha többet fizettek

be, mint a múlt évben. Esedékes hátralék 619,886 pengő.

Állami egyenes adóban befolyt 10,410, községi betegápolási pótdóbban 1423 pengő s több kisebb állami adónemben mintegy 2000 P, összesen 13,540 pengő.

Általános forgalmiadóiban befolyt 17,587, fényüzési forgalmi adóban 1476 értékpapír forgalmi adóban 9, vagyonszármazási adóiban 9460, okirati adóiban 3279, törvénykezési adóiban 9233, közigazgatási adóiban és díjakban 178, illetékegyenértékben 145 pengő, forgalmi adók és illetékek végösszege 41,370 pengő. Az államot illető bevételek márciusi főösszege 54,910 pengő.

Márciusban nem tartottak egyetlen házárdóhelyszini szemlést sem, kiadtak 2 házárdómentességet, ezenkívül 46 részletfizetési kedvezményt, fizetési halasztást 1 esetben adtak ki. A 46 részletfizetési kedvezményből 28 az együttesen kezelt közadókra és 18 illeték és forgalmi adóra esett.

Osztálysorsjegyet
 a
BenkőBank R.-T-nál
 Budapest, VI., Andrássy-ut 56.
v e g y e.
 Egy sorsjeggyel nyerhet Ön 500.000 pengőt.
 Jutalom 300.000 pengő. Főnyeremény 200.000 pengő
SORSJEGYÁRAK:
 Egész 24 pengő | negyed 6 pengő
 fél 12 pengő | nyolcad 3 pengő
Rendeljen egy levelezőlapon azonnal, különben elkésik! — Huzás már 1930. április 16-17.

Egységes nyári törvénykezési szünet bevezetését kéri az ügyvédek.

A Budapesti Ügyvédi Kamara felterjesztéssel fordult az igazságügyminiszterhez, akitől az egészséges nyári törvénykezési szünet életbeléptetését kéri. A felterjesztése hivatkozik arra, hogy az elsőfokú bíróságoknál és ügyészségeknél bevezetett egyéni szabadságolási rendszer miatt a törvénykezési szünet hónapokig húzódik és így az intenzív munka az év egyéb időszakára koncentrálódik. A kamara azt kéri, hogy a nyári törvénykezési szünet kezdőpontját hozzák összhangba a felső bíróságok szünetelésével, még pedig akként, hogy a szünet mindenkor július második hétfőjén kezdődjék és augusztus 25-ig tartson. A továbbiakra annak elrendelését kéri, hogy a törvénykezési szünet a határidő számításhoz szempontjából megszakítást jelentessen és a határidők csak a szünet lejárta után számíthatóknak tovább. Ezt az egész kérdést csak törvényhozási úton lehet rendezni és ezért a kamara kéri az igazságügyminisztert, hogy a törvényjavaslat tervezetét annakidején hozzászólás végett küldje meg a kamarának.

Az ideges és a tehetőséges gyermek.

Dr. Csörsz Károly egyetemi docens előadása.

Csütörtök este 6 órakor elegáns nagyszámú közönség jelenlétében tartotta meg magas színvonalú orvostudományi előadását „Az ideges és tehetőséges gyermekről” dr. Csörsz Károly egyetemi magántanár, a bajai kórház elmeosztályának főorvosa. Az előadás iránt nem csak annak témája miatt, hanem a kitűnő előadó személye miatt is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az idegi orvosi előadások körül a látogatottság szempontjából is ez volt a legsikerültebb. A városháza közgyűlési terme zsúfolásig megtelt közönséggel. Érdekes tünet volt, hogy a hallgatóság többnyire asszonyokból került ki, akiket a gyermekkérdés és a gyermek nevelés problémája elsősorban érdekel. Olyan elegáns hölgyközönség volt jelen, amelyhez előadóknak csak ritkán van szerencséje Baján. A közönség mindvégig nagy figyelemmel kísérte a magas színvonalú előadást, amely rámutatott minden olyan körülményre, amelyből a gyermek idegessége táplálkozhat s egyúttal megcáfolta bizonyos beidegződött balhiedelmeket a serdülő ifjúság életében előforduló élettani rendellenességekről. A kitűnő előadót a közönség lelkesen megérdemelt tapsokban részesítette. Itt említjük meg, hogy magáról az előadásról, annak hírváltozásával egyik legközelebbi számunkban fogunk beszámolni.

Bajai operaénekes nagy sikere a fővárosban.

Budapestben a VII. ker. Fabriczy Templomegyesület a múlt héten az Erzsébetvárosi Körben estélyt rendezett. Az estélyen fellépett Danzinger Dezső, a bajai származású énekművész is. Danzig Dezsőről egyik fővárosi felekezeti hetilap ezeket írja:
Az estély fénypontja Danzig Dezső-

nek, a Városi Színház tenoristájának énekszámja volt, aki ez alkalommal mutatkozott be először Budapesten mint hangversenyénekes. Danzig Dezső csodálatos finom pianissimó a nagy olasz tenoristákra emlékeztető, nemesen érces forté, hangjának kiegyenlítettége és mindenekfelett nobiles zenei stílusa az előkelő hallgatóságot annyira magával ragadta, hogy a kiváló művészt szinte le sem akarta engedni a pódiumról. Danzig Dezső Szamosi Lajosnak, a szakírásával most feltűnt fiatal ének-mesternek tanítványa.

Nemulassza el

a nagy nyeresi esélyekkel bíró

m. kir. osztálysorsjegyet

bármely főelárusítónál

mielőbb

megvenni, vagy megrendelni, mert igen nagy a kereslet.

A kisrészletre kerülő készpénznyeremények összege

7 millió 722.000 P

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000 P

Jutalom:

300.000 P

Főnyeremények:

200.000 P | 100.000 P

50.000 P | 40.000 P

30.000 P | 25.000 P

stb. stb.

Hivatalosan megállapított sorsjegyárak:

Egész sorsjegy . . . P 24.—

Fél . . . P 12.—

Negyed . . . P 6.—

Nyolcad . . . P 3.—

Nyereményhúzás

már április 16-án kezdődik!

Eladó

a Déry-kert tözsomszedságában Széchenyi István-utca 18. és Petőfi-utca 8. számú sarokház, hat hold livodai elsőrendű kertiföld, utóbbi eseten apróbb részletekben is. Ugyanott egy háromlével akácia tengerigöré eladó.

Feltételek megtudhatók a tulajdonosnál és dr. Mészöly Miklós bajai ügyvédnél.

Belvárosban egy nagy sarokház

két üzlethelyiséggel és több lakással

eladó.

Cím a kiadóban.

ÉRTESETÉS!

Van szerencsém a nagyjérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy újonnan berendezett

HÖLGY és URIFODRÁSZ

üzletemben a legmodernebb, leg-higiénikusabb, valamint legolcsóbb kiszolgálást nyújtom.

Külön női terem.

Kiváló tisztelettel

BERGER

uri és hölgyfodrász

Vörösmarty-u. 6. sz.

Farkas üveges mellett.

E-L-A-D-Ó H-Á-Z

A Weidinger Richárd-féle ház üzlettel együtt Czavolyon szabad kézből eladó. — Bővebbet a csavolyi üzletben.

Eladó

egy keveset használt 9 1/2 HP

villanymotor

olcsó árban.

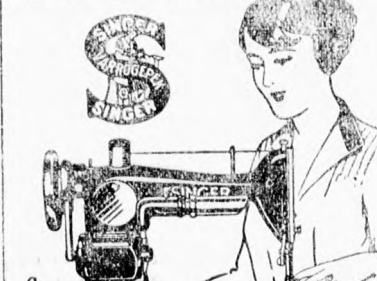
Megtekinthető (volt Porgesz fatelepen)

Megbizva MÁK mésztelep

Mátyás király-tér 10.

Népszerűtlen

minden háztartásban

SINGER VARRÓGÉP

MINDENT VARR, STOPPOL ÉS HÍMEZ

Kedvező fizetési feltételek

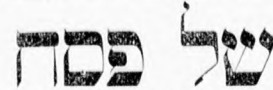
Alacsony havi részletek

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Butorkocsi

Budapestre költözködéshez f. hó 10—15 között rendelkezésre áll.

BORS ÉS TÁRSA.

Cukor, szilva és fűszerek árusítását megkezdtem.

Tisztelettel

Grosz Gusztáv

Telefon 270.

fűszer és csemegekerekedés BAJA.

Telefon 270.

— A világ legkülönösebb sztrájkja. Humorista és operettirő tollára kívánkozik az a sztrájk, amelyet most határoztak el a makói hagymatermesztő gazdák. A hagymakrach következtében — egy vagon vöröshagyma Makón 50 pengőbe kerül — ugyanis a makói földárak nagyot zuhantak és a földhaszonberek is estek 20—25 százalékkal, a gazdák nem tudják fizetni adójukat, a legszükségesebb élelmiszer hiányában vannak és a hangulat annyira deprimált közöttük, hogy a makói hagymatermesztők demonstrációként elhatározták, hogy mindaddig nem fognak beretvákolni, amíg a kormány nem tesz intézkedéseket a nagymennyiségű hagymakészlet külföldi értékesítése ügyében. Valószínű, hogy a jó makóiaknak tényleg hosszúra fog nőni a szakáluk, amíg ezt a kormányintézkedést kívárlják.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Ha épít, építsen
fával égetett téglával,
mert az
salétrommentes.
Hódifarkú és hornyolt cserép
Küttégla
Hatsarkos járdatéglák
Mindenféle chamotte téglá.

Cementáruk

Egyszerű cementlapok
Diszes cementlapok
Mozaiklapok
Járdalapok
Küttgyűrűk
Cementcsövek
Cementvályúk
Lábazati kövek
Keresztek
Sírműek
Sírbefedések
Sírkeretek
Esővízmedencék.

Építési anyagok

la Portland cement
Fehér cement
la Darabos mész
Kavics-homok
Cement festékek
Granitto
Csiszoló anyagok
Biber-Tricosal
Stuccatur nád
Elszigetelő lemez
Kátránypapír

házhöz szállítva, a legjutányosabb árban ajánl

Grünhút és Társa

Városi Iroda: Türr István-utca 5. sz.
Telefon 160—111—234.

U-R-A-N-I-A
1930. április hó 5-én, szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.
A német fimgyártás remeke.
Az asszony és az orvos
Két férfi harca egy asszonyért 9 f. Fősz.: Marcelle Albini, H. A. Lchletow.
Ezt megelőzi:
A kitagadott
HIRADÓ. Regény 9 f. Fősz.: Andre Mattonia és Dolly Grily. HIRADÓ.
1930. április 6-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.
VÉNUSZ Gyönyörű színmű 10 felv.
Ezt követi:
A BANDITÁK RÉME
Hiradó. Alaskai történet 7 felv. Fősz.: TOM MIX Hiradó

CORSO MOZI
1930. április 6-án, vasárnap d. u. fél 4, 6 és este fél 9 órakor.
SIKOLYA VIHARBAN
Egy tanulatlan kisleány története 8 felvonásban. Főszerepekben:
Jean Hersholt, Sally O Nell és Malcolm Mc. Gregor.
Ezt megelőzi:
REX a csodáló szenzációs főszereplésével.
A hegyszoros hőse
Vadnyugati történet 7 felvonásban.
Hiradó. Hiradó.

Aztatáshoz
Henko
Mosáshoz
Persil

HIREK.

Beteg a főispán. A városi közigazgatási bizottsági ülésen, a kisgyűlés rendes ülésén, valamint a rendkívüli közgyűlésen tegnap nem Bisztray-Balku Gyula főispán, hanem dr. Vojnics Ferenc polgármester elnökölt azért, mert a főispán betegesen fekszik budapesti lakásán. A főispán torokgyulladás miatt gyengélkedik s ez akadályozta meg Bajára való leutazását. Valószínű, hogy a hétfői megyei közigazgatási bizottsági kisgyűlési ülésre sem fog tudni lejönni.

Mansz. műsoros estélye. A bajai Magyar Asszony Nemzeti Szövetsége husvét másodnapján a Nemzeti Szálló színháztermében műsoros estélyt rendez. Az estély tombolával és tánccal lesz egybekötve. A műsorban Bőröcz Bandi bajai földi, hegedűművész is szerepel. A többi szereplőkre vonatkozólag a legközelebbi számunkban fogjuk tájékoztatni a közönséget. A tánchoz Horváth Sándor egész zenekara fog játszani.

A Papp-Váry Elemérné nő felsőkereskedelmi iskola szülői értekezletéről szóló közleményünket helyszűke miatt következő számunkban hozzuk.

Szülői értekezlet az izr. iskolában. A bajai izr. iskolák f. hó 6-án (vasárnap) d. u. fél 5-kor szülői értekezletet tartanak. Előadó: Rosenfeldné Vajda Renée polg. isk. tanár. Vitatétel: Az ideges gyermek pedagógiai megvilágításban. Szülőket és érdeklődőket szívesen látunk. Igazgatóság.

Az ipartestület közgyűlése. A bajai Ipartestület és Iparkör holnap, vasárnap d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést.

Mivel a XXIV. m. kir. osztály-sorsjáték húzásai már április 16-án megkezdődnek, saját érdekében siessen mindenki sorsjegyét még a húzás előtt kifizetni, hogy a nyereményekre való jogait még idejében biztosíthassa.

A bajai utlevél forgalom A bajai államrendőrség márciusban kiadott 15 utlevelet családi, 1-et munka vállalási, 5-öt üzleti, 4-et gyógykezelési s 1-et kivándorlási ügyben, összesen 26-ot.

Uj vezetőt kapott a Mavart bajai kiendeltsége. Szenteh János gépészmérnököt, a Mavart bajai vezetőjét elhelyezték. Az utódja Toldi József mérnök lett, aki már át is vette hivatalát.

Nemzeti Bank az ezüst egy pengőöket zsákocskába csomagolva hozza forgalomba. Ezek a zsákocskák 1.000 darab egy pengőt tartalmaznak. Ön is nyerhet 500 zsák egy pengőst az új m. kir. Osztálysorsjátékban, mert az itt elérhető legnagyobb nyeremény félmillió pengő. Jutalom 300.000 pengő. Főnyeremény 200.000 pengő. Minden második sorsjegy nyer. Rendeljen azonnal egy sorsjegyet egy levelező lapon a szerencsésjéről közismert elárúsító helyen a Bankó Bank Rt.-nél (Budapest, VI., Andrássy-ut 56) nehogy elkéssen. Az árak változatlanok. Egész sorsjegy 24 pengő, fél 12, negyed 6 nyolcad sorsjegy 3 pengőbe kerül. A húzások már április 16-án kezdődnek.

Bűnügyi statisztika. A rendőrség bűnügyi osztályának jelentése szerint márciusban testi épség ellen 6, vagyon ellen 68 bűncselekményt követtek el. A kinyomozott tettesek száma 12. Eredményesen kinyomozott ügyek száma 44, azaz 57 százalék. A bejelentett kár 15140 pengő volt, ebből vidéki bejelentés 10840 pengő. A nyomozás során megtérült összesen 1649 pengő.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél a természetes **Ferenc József** keserűviz használatára könnyű és pontos bélműködést biztosít sok esetben. Klinikai megállapítások szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belső embereknél is legtöbb esetben fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az örökös kihágók. Baja városi közigazgatási kihágási és rendészeti ügyosztálya márciusban letárgyalta 64 kihágási esetet, elítélt 34 egyént s kibocsátott 51 büntető parancsot. A kihágások nagy része iskolamulasztási, mezőrendőri és ipari kihágás volt.

A külföldi fürdőket látogatók megadóztatása. A Balaton Szövetség közgyűlésén az Intéző Bizottság elnöke, oly értelmű indítványt tett, melynek célja a külföldi fürdőket látogató magyarországiaknak a tartozkodás időarányában történő megadóztatása. Az adó mintuma 8 naponként 5 pengő lenne. Az új adonemről, mely egyelőre, mint jámbor óhajítás fenyeget, nem hiszszük, hogy a balaton fürdőrelelen sokat lendítene.

Bércséplő és bérszántó ipar. Országos mozgalom indult meg, hogy egyfelől a bércséplő és bérszántó ipar képesítéshez köttessék, másfelől, hogy a cséplő és szántó gépek javítása az illetékes iparosok részére fentartassék.

Budapesten legolcsóbb szobák és legjobb ellátás a vidéki tisztviselők, gazdálkodók, kereskedők stb. számára. Napi 4 p-től 6 p-ig. (Lakás, reggeli, ebéd, vacsora stb.) Havonta 100 p-től 180 p-ig. Utaztató szobák. Ajánlatos érkezést levelezőlapon bejelenteni. Tisztviselőtthon. Podmaniczky-utca 41 sz. Terézkerut és Nyugatinál. Tel.: Aut. 131 87.

A readingi feyghaz balladája. Március a bajai járásbírósi fogházban le volt tartóztatva 87 egyén, akik közül feygházra volt itélve 1, börtönre 15, fogházra 50, elzárásra 4, előzetes letartóztatásban volt 4, vizsgálati fogóságban volt 1, felebbezés alatt állott 10 s őrizetes fiatalok voltak.

Az iparhatóság márciusi munkája. Az elsőfokú iparhatóság az elmúlt hónapban kiadott 12 db. iparigazolványt, 5 iparendélyt, 3 gyári munkakönyvet, 14 gazdasági munkásigazolványt, 3 gazdasági eselődöknyvet, 2 házalókönyvet, kötött 1 tanoncszerződést és iparváltást elintézt 17 esetben.

Okleveles gazdából bírósági végrehajtó. Az igazságügyminiszter a székszárdi bírósági végrehajtót kört ketté osztotta és az így rendszeresített végrehajtói állásra Várkonyi István okl. gazdát kinevelte.

Bottal kergetik az ördögöt Kispesten. Érdekes, eredeti fényképek kapcsán ismerteti a Lantos Magazin a kispesti ördögűzők furcsa szektáját, akiknek misztikus szertartásai a középkori flagellánsok rítusaira emlékeztetnek. Más cikkben azokról a szenzációs ponyvaregényekről számol be ez az okos folyóirat, amelyek Rózsa Sándorról és Kossuth Lajosról kísütk, hogy Ferenc József apródjai voltak. Feszty Árpádné, a „Honfoglalás” nagynevű festőjének özvegye, megható személyes emlékeit mondja el Fráter Lorándról, az utolsó ősmagyar igréről. Sok pályadíjas rejtély és grafológiai jellemfestés egészíti ki ezt a füzetet, amelynek külön szenzációja: Ferenc József levele a szerencsétlen Vetsera Mary édesanyjához. Ára számonként 1 pengő. Aki egy negyedévre előfizet, az ajándékba kapja Mark Twain: Titokzatos idegen c. munkáját, aki egy félrevezető előfizetés után pedig Wells Világ-történetét adjuk ajándékba. Előfizetési díja egy negyedévre 6—, félrevezető 12—, háromnegyed évre 18— pengő. Előfizetést eszközölhet minden könyvkereskedésben és a Lantos Magazin kiadóhivatalánál (Budapest, IV., Múzeumkerut 3.)

Tízezer
meg tízezer tapasztalt cipész

szerelel fel állandóan a jó PALMA gumisarkot.
Néhány nappal ezelőtt e helyen mondtuk, hogy a munkások ezrei gyártják évről-évre a PALMA-sarkot.
A kiváló cipészek a PALMA-sarkot szívesen örmest szerelik fel, hogy Ön jobban és könnyebben járjon.
Miótan a PALMA olcsóbb és tartósabb a bőrnél és kellemes, rugalmas járást biztosít, mely úgy a testet, mint a drága cipőket kiméli, helyesen tenné mindenki, aki még most is bőrsarkon jár, ha legalább egyszer megpróbálna PALMA-sarkot viselni.

PALMA KALKSZUK SÁRKOK

Közgazdaság.

A Magyar-Belga Ásványolaj R.-T. dunaparti telepén látogatást tettünk s megtekintettük az ott folyó figyelemreméltó építkezést. A Posztógyár és a Dunapart közti területen elhelyezett hatalmas telepet ma már 300 folyóméter betonkerítés övezi. Információink szerint a Magyar-Belga Ásványolaj R.-T. igen nagyszabású vállalat, amelynek Baján való letelepedése komoly nyeresége a város közgazdaságának.

A telepen csővezetékét létesítenek, melyen át a hajón hozott benzint és petroleumot a telepen álló óriási földalatti tartályokba vezetik. A Magyar-Belga Ásványolaj R.-T. az engedélyezett három kut közül kettőt már fel is állított: az egyiket a főtéren a Székely-vaskereskedés előtt, a másikat pedig a Budapesti-uton a Malagurszky-féle gépgyár s autógázárás előtt.

Rádió.

- Szombat, március 5.**
- 3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
  - 4.00: Az Országos Cserkészszövetség előadása.
  - 4.45: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés.
  - 5.00: A Szociális Missziótársulat előadása.
  - 5.30: Szórakoztató zene.
  - 6.30: Mit üzen a rádió.
  - 7.30: Lőversenyeredmények.
  - 7.40: Ágnes Bonkovska török hangversenyének dalestje.
  - 8.20: Fall Leó és Strauss Oszkár hangversenye.
  - 10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- Majd a Fejes-szalónzenekar, az Ostende-jazz és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházban.

- Vasárnap, április 6.**
- 9.00: Ujsághírek, kozmetika.
  - 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból.
  - 11.10: Evangélikus istentisztelet a bécsi-kaputéri templomból.
  - 12.20: Időjelzés, időjárásjelentés.
  - 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata.
  - 4.00: Rádió Szabad Egyetem. Az iskolán kívüli népművelés rádió-előadása.
  - 5.15: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye.
  - 7.15: Népszimfőelőadás a Stúdióban. Az I. felvonás után Lőversenyeredmények.
  - A II. felvonás után: Sporteredmények.
  - 10.15: Időjelzés, időjárásjelentés.

Majd: Gramofonhangverseny. TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

A kólya meg a matska.
Hogyan látja egy sváb fiu az állatokat?

Valamelyik laphoz olvastuk az alábbi következő két józsu történetét, amely tulajdonképpen nem is annyira történet, mint egy második osztályos kis nyolc éves sváb fiúnak iskolai dolgozata. A gölydről és a macskáról kellett iskolai feladatot írnia s a két nyelvvel küzdő kisdúák következőképpen dolgozta ki.

Kólya. A kólya az egy matár, amelyik ety hosszú vörös csőrrel kezdődik. A hasától délre van két piros lába. Ezeg olyan hosszúak, hogy ekészen a földik érneg. Tápláléka kityók békák, amiket előbb feldobja, azután megkapja és megeszi. A kólya hozza tyereket és ezért nagyon gártekony, mert a mamának sok mértet ogoz. A felesége natyon gitartó. Egyszer egy ház égett s ő hástetéről addig nem ment el, míg az összes körülötte állók meg nem sajnálták. Ezt a nagybácsi mesélte el, aki minden nydrón nálunk van. Összel melegebb fitégre költözik, hoty mások is gapjanak tyereket.

A Matska. A matska fája által szaporodik, amelyek 9 napig nem látható akkor gapnak szemet. A kis cica natyon hercigek és céna kompolyaggal játszik, azután tanultak égeret fokni, miközben a karmuk alik hallani. A füllik éles és a sötétben hetyes, hoty joppán tutyanak ekeret fokni. A Matska mindenféle brémmel van pefonva villamos lesz, ha nekimennek. Hátul található a fark, mely mindig fékonyabb lesz és végén mekkszünik. A garmal által gapaszködik a fára és szapálja a matakakat. A matska natyon ütyes állat, ha letopják mindig a földre esik és tejjel táplálkodik. Ha agyonhttik, mek soágig él és azután meghal. Klug Antal II. d.

Egy gimnáziumi érettségivel bíró urinó szerény díjazással

irodai vagy pénzkezelői

állást vállal. — Cim a kiadóban.

Izléses nyomtatványokat készít
Corvin-nyomda.

ETERNIT
gyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

ETERNIT UDVAR BAJA, BUDAPESTI-UT

Lerakatok:
DELŐ Géza
fatelepein.
Telefon: 105.

Itt a tavasz

és Önnek szüksége van **háztartásában**: a konyha tisztántartásához, lakása takarításához, butorai ápolásához, ruhamosáshoz és egyéb házi teendőkhöz a modern technika által gyártott, kipróbált és bevált

tisztító-szerekre, anyagokra, eszközökre:

FESTÉK minden célra.
OLAJ- ÉS ZOMÁNCFESTÉKEK minden színben.
Lakkok, linoleum és borostyán.
Brunolin, terpentín, szagtalan vaslakk.
Német és angol csónakfestékek és lakkok.
BUTOR- ÉS BŐRFESTÉKEK minden színben.
Kefe, seprő és ecsetárúk, meszelők.
Padlóbeeresztő- és fényesítő-szerek, viaszok, paszták.
Fémtisztítók, szivacs, szarvasbőr.
Amerikai légyölő- és rovarirtószerek, fertőtlenítők.
Kátrány, carbolineum, biber, creolin.
Olajok és vegytermékek, savak stb.
Ezeket Ön szakszerű használati utasítás mellett
a legolcsóbb árakon

szerezheti be

TÁNCZOS ERNŐ szaküzletében.

BAJA, Erzsébet királyné-utca 5. sz.

Állítsa össze és rendelje meg nálam (telefonon 85 szám alatt) szükségletét, pontosan **házhöz szállítom**. — Ne késlekedjék bevásárlásával, Ön szereti a **tisztaságot**, mert az egészséget és örömet ad.

Modernizálja

készülékét, telepes rádióját hálózatra

Legolcsóbban alakítja

BRUSZT JÓZSEF okl. gépészmérnök

elektró- és rádiótechnikai vállalatánál.
BAJA, Szent István-tér 4. — Telefon 255.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső

Könnyű, törhetetlen,
fagy- és tűzmentes.

Főelárúsitó:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Lerakatok:
Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.
Liebhauser Lőrinc
Vaskút.
Erdős István
Érsekcsanád.
Kalmár Sámuel
Nemesnádudvar.
Wittner Márton
Bácsbokod.
Kovács János
Bátmonostor.

Saját gyártmányu
nyugagyak,
kertiszék és asztalok
Utry Pál Fiainál.

Márc. 31-től ápr. 6-ig.
reggel 8 óráig

Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János
gyógyszerész patikája tarti
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszer-tár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Drótkerítés

olcsón

UTRYNÁL

Erzsébet kir.-né-u. 38.
Telefon 280

Fodrász üzlet

más foglalkozás miatt elfogadható árt
eladó.

Cím a kiadóban

Bérbeadom

azonnal Cserkész-u. 11. sz. HAZAM
350 négyzetgölg telekkel, illetve kony-
hakerttel. Cím:

Benekovitsné, Társadalombiztosító.

Olcsóbb, mint Budapesten

1 drb friss bőjti sós hering 14 f
1 kg vérnarancs 50 f
10 dkg aranyárga
mazsola 24 f
10 dkg mandula 56 f
10 „francia datolya 28 f
1 kg. amerikai piros
alma P 160

kapható

Grosz Gusztáv

fűszer és csemege kereskedés Baja.
Telefon 270.

Az idei fűtési idény szenzációja, ahogy az új mosott 7000 kalóri-
riás **PÉCSI BRIKETTEK** szobafűtésre beváltak.

Tojásbrikett ! Dunabrikett

kb. 12 dkg. tojás alakú, al-
kalmas főleg felültöltő és
központi fűtéses kályhákba
kötőanyag nélkül 1500 atm. nyo
máson préselve kb. 15 dkg-os
prizmákban minden kályhában

Megfelelő módon égetve, legjobban „KALOR“ kályhában elko-
szosodnak, mint koks, szag- korom- és salakmentesen égnek
tovább és egyenértékűek a gázkokszal és poroszszénnel. Fél-
annyit sem fog költeni szobafűtésre, mint eddig.

KÉRJEN HASZNÁLATI UTASÍTÁST!

A. D. G. T.

pécsi kőszénbányáinak képviselője

SCHÖN és BAJAI szénnagykereskedők.

BAJA,
Haynald-u. 13.
Telefon 26

SZEGED,
Kölcsey-u. 11.
Telefon 21-01.